

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

190742

การมีส่วนร่วมของเครือข่ายองค์กรร่วมจัดในการดำเนินรายการ
วิทยุท้องถิ่นเพื่อเสริมส่วนร่วม "ขอนแก่นมาก วิทยุขอนแก่น"
สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
จังหวัดขอนแก่น

สุกิตติ ชัยปลื้ม

ปริญญาโท สาขาการสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. ๒๕๕๕

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์

ชื่อเรื่อง

การมีส่วนร่วมของเครือข่ายองค์กรร่วมจัดในการดำเนินรายการ
วิทยุท้องถิ่นเพื่อการมีส่วนร่วม “ฮอมกันก็คิด ปั่นกันฮู้”
สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
จังหวัดเชียงใหม่

โดย

สุกิตติ วิเปลี่ยน

พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์)
วันที่ 3 เดือน 12 พ.ศ. 2555

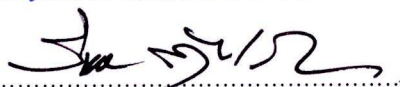
กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ ชรรณปัญญา)
วันที่ 3 เดือน 12 พ.ศ. 2555

กรรมการที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริวัฒน์ ชัยญาณะ)
วันที่ 3 เดือน 12 พ.ศ. 2555

ประธานกรรมการประจำหลักสูตร

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์)
วันที่ 3 เดือน 12 พ.ศ. 2555

สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร บวรราช)
ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
วันที่ 18 เดือน 12 พ.ศ. 2555

ชื่อเรื่อง	การมีส่วนร่วมของเครือข่ายองค์กรร่วมจัดในการดำเนิน รายการวิทยุท้องถิ่นเพื่อการมีส่วนร่วม “หอมก้นกืด ปั่นกันอุ้” สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	นายสุกิตติ วิเปลี่ยน
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์

บทคัดย่อ

190742

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมดำเนินรายการวิทยุท้องถิ่นเพื่อการมีส่วนร่วม “หอมก้นกืด ปั่นกันอุ้” 2) รูปแบบการเข้ามาเป็นเครือข่ายขององค์กรร่วมจัดรายการวิทยุท้องถิ่นเพื่อการมีส่วนร่วม “หอมก้นกืด ปั่นกันอุ้” 3) ลักษณะการมีส่วนร่วมของเครือข่ายขององค์กรร่วมจัด กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยเครือข่ายองค์กรในจังหวัดเชียงใหม่ 17 องค์กร จำนวน 21 คน ที่ร่วมจัดรายการวิทยุ “หอมก้นกืด ปั่นกันอุ้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ เก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชาย 15 คน เพศหญิง 6 คน มีอายุเฉลี่ย 46.8 ปี อายุมากที่สุด 82 ปี น้อยที่สุด 20 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับราชการ ข้าราชการบำนาญ และอาชีพอิสระ มีประสบการณ์การจัดรายการวิทยุเฉลี่ย 3.21 ปี ประสบการณ์มากที่สุด 20 ปี น้อยที่สุด 6 เดือน

รูปแบบของการเข้ามาเป็นเครือข่ายขององค์กรร่วมจัดรายการวิทยุฯ พบว่า อยู่ในรูปแบบของอาสาสมัครเข้ามามากที่สุด รองลงมาคือ หน่วยงานคัดเลือกให้เข้าร่วม หน่วยงานมอบหมายให้เข้าร่วม และได้รับเชิญจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ ตามลำดับ

ลักษณะการมีส่วนร่วมของเครือข่ายขององค์กรร่วมจัดรายการวิทยุฯ ด้านการผลิต รายการ ได้แก่ กำหนดเนื้อหารายการ จัดเตรียมข้อมูล เป็นผู้ร่วมรายการ เป็นผู้ดำเนินรายการ ด้านการวางแผน ได้แก่ ปรับปรุงและกำหนดรูปแบบรายการ กำหนดนโยบาย ด้านการตัดสินใจ ได้แก่ การเลือกเนื้อหาเพื่อออกอากาศ การกำหนดรูปแบบการนำเสนอ การเชิญผู้ร่วมรายการ การตัดสินใจให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาแสดงความคิดเห็นในรายการ ด้านการประเมินผล ได้แก่

ประเมินผลการดำเนินรายการประจำวัน ประเมินผลการดำเนินรายการทุก 6 เดือน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจากเครือข่ายองค์กรร่วมจัดรายการวิทยุฯ มีลักษณะการมีส่วนร่วมแบบพอเป็นพิธี เท่านั้น

การมีส่วนร่วมแบบพอเป็นพิธีของเครือข่ายองค์กรร่วมจัดรายการวิทยุฯ คือ การได้รับข้อมูลข่าวสาร หรือการประชาสัมพันธ์โครงการของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ เกี่ยวกับการจัดทำรายการ เพื่อให้ประชาชน ในรูปแบบองค์กรต่างๆ ในเชียงใหม่ มาร่วมดำเนินงาน โดยประชาชนเป็นเพียงผู้ร่วมประชุม ผู้ให้คำปรึกษาโครงการและให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ เท่านั้น ยังไม่ได้มีส่วนในการกำหนดนโยบายการดำเนินงาน และแม้ว่าสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ จะเปิดโอกาสให้องค์กรต่างๆ เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในเชิงปรึกษาหารือ แต่ไม่ให้อำนาจในการตัดสินใจ ดังนั้นการมีส่วนร่วมของเครือข่ายองค์กรร่วมจัดในการดำเนินรายการวิทยุท้องถิ่นเพื่อการมีส่วนร่วม “ฮอมกันก็คิด ปั่นกันรู้” สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ จึงยังไม่เป็นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

Title	Participation of People Organization Network in “Hom Kan Kued Pan Kan Uoo” Local Radio Program of Radio Thailand, Chiang Mai
Author	Mr. Sukitti Weeplian
Degree of	Master of Arts in Communications
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr. Wittaya Damrongkiattisak

ABSTRACT

190742

This research survey aimed to study: 1) demographic characteristics of participated samples in “Hom Kan Kued Pan Kan Uoo” Local Radio Program; 2) participation form of the people organization network in “Hom Kan Kued Pan Kan Uoo”; and 3) participation form of the people organization network.

The study was conducted with 17 organization networks or 21 persons in Chiang Mai province who participated in the “Hom Kan Kued Pan Kan Uoo” Local Radio Program of Radio Thailand, Chiang Mai. Data collection was done through interview. The results were shown as follow:

Most of the informants were male (15 persons) and bachelor’s degree holders. Their average age was 46.8 years. They were government officials, government official retirees, and freelance. Their average year of work experience was 3.21, the highest was 20 years and the lowest was 6 months.

With regards to the form of being the radio program network, it was found that they mostly were volunteers and followed by being selected, designated, and invited, respectively.

They participated in radio program production – determination of program content, information preparation, program participant, and moderator. They also participated in radio program planning – radio program improvement and planning and policy determination. For decision – making, they selected content to be on air, determined presentation forms, invited program participants, and invited audiences to express their opinions about the radio program. For assessment, it was done every 6 months. The samples from the organization network participated in the local radio program in nominal form only.

The nominal participation of the organization network was the information perception or the project public relations of the Local Radio Program of Radio Thailand. It concerned with participatory program operation for the public in Chiang Mai in various organization forms.

The people organization network perceived information about the radio program on audience participation. They attended a meeting and gave suggestions about the operation of staff of the radio broadcast of Thailand, Chiang Mai. However, they did not participate in the determination of operational policy.

Although the Local Radio Program of Radio Thailand, Chiang Mai would provide an opportunity for various organizations to participate in opinion expressing, but they did not have an authority to make decisions. They were not given a chance to make decisions in the radio program operation. Thus, they did not truly participate in the radio program on the "Hom Kan Kued Pan Kan Uoo".

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของเครือข่ายองค์กรร่วมจัด ในการดำเนิน รายการวิทยุท้องถิ่นเพื่อการมีส่วนร่วม “ฮอมกันก็ด ปั่นกันอู้” สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ก็ด้วยความอนุเคราะห์และความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.อุดมลักษณ์ ธรรมปัญญา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริวัฒน์ ชัยญานะ กรรมการที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำ อันทรงคุณค่าเพื่อเป็นแนวทางที่ดีในการศึกษาตลอดมา ตรวจสอบและแก้ไขหลายครั้งเพื่องานวิจัยเล่มนี้ มีความสมบูรณ์มากที่สุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทั้งสามท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ของคณะสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ ในสาขาวิชานิตเทศาตร์ที่ได้ คอยให้คำแนะนำคำแนะนำ ช่วยเหลือ และให้กำลังใจ กับผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินรายการวิทยุท้องถิ่นเพื่อการมีส่วนร่วม “ฮอมกันก็ด ปั่นกันอู้” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ ทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้สัมภาษณ์ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และนำมาใช้ประกอบการ วิเคราะห์ในงานวิจัยเล่มนี้และคอยไต่ถามถึงความคืบหน้าของการทำงานวิจัยเล่มนี้อยู่เสมอ

ขอขอบคุณ คุณวรารักษ์ เขียวป้อม คุณสุชนา บริสุทธิ์ คุณเบญญา เลิศสุวรรณ คุณกุลวัฒน์ ทศพรินทร์ คุณพรณรงค์ พงษ์กลาง คุณเดือน อินตะ รวมถึงบุคลากรทุกท่านของ คณะนิตเทศาตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ และสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนบุคคลท่านอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ได้ให้ความช่วยเหลือให้กำลังใจสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง ในความสำเร็จในครั้งนี้

ขอขอบคุณ รุ่นพี่นิตเทศาตร์มหาบัณฑิต รุ่นที่ 10 ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำชี้แนะ แนวทาง และให้กำลังใจในการทำงานวิจัยเล่มนี้ให้สำเร็จ รวมไปถึงเพื่อนๆ ร่วมเรียนนิตเทศาตร์ มหาบัณฑิต รุ่นที่ 11 ทุกท่านที่คอยไต่ถามติดตามความคืบหน้าของการทำงานวิจัยเล่มนี้อยู่เสมอ และช่วยเหลือในการดำเนินเรื่องเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนกับทางบัณฑิตวิทยาลัย คณะ สารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และให้กำลังใจกับผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

คุณประโยชน์ใดๆ อันพึงมีจากการค้นคว้าแบบอิสระเล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ คุณ บิดา มารดา ที่ได้อบรมสั่งสอนเลี้ยงดู และให้โอกาสในการแสวงหาความรู้อย่างไม่สิ้นสุด รวมถึง กำลังใจที่ทำให้ผู้วิจัยเกิดพลังที่จะทำให้งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จโดยเร็ว

หากท่านพบว่างานวิจัยเล่มนี้ มีข้อผิดพลาดประการใดอันเกิดจากการค้นคว้า
ผู้วิจัยขออภัยและขออภัยเป็นอย่างสูงในความผิดพลาดนั้น และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การศึกษา
ค้นคว้าครั้งนี้คงเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อย กับผู้ที่สนใจในเรื่อง การมีส่วนร่วมของเครือข่าย
องค์กรร่วมจัดในการดำเนินรายการวิทยุท้องถิ่นเพื่อการมีส่วนร่วม “ซอมกันก็ดี ปั่นกันอู้” สถานี
วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่

สุกิตติ วิเปลี่ยน

มีนาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(9)
สารบัญตาราง	(11)
สารบัญภาพ	(12)
สารบัญภาพผนวก	(13)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	4
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	10
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	12
ทฤษฎีประชาธิปไตยแบบเน้นการมีส่วนร่วม	12
แนวคิดเรื่องการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม	13
แนวคิดเรื่องระดับการมีส่วนร่วมของการพัฒนา	15
รายการวิทยุท้องถิ่นเพื่อการมีส่วนร่วม “ฮอมกันก็คิด ปั่นกันฮู้”	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
ภาคสรุป	22
กรอบแนวคิดงานวิจัย	24
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	25
สถานที่ดำเนินการวิจัย	25
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การทดสอบเครื่องมือ	29

การรวบรวมข้อมูล	30
การวิเคราะห์ข้อมูล	30
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	32
ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของเครือข่ายองค์กร ที่เข้าร่วมดำเนินรายการ	32
ตอนที่ 2 รูปแบบการเข้ามาเป็นเครือข่ายองค์กรร่วมจัดรายการวิทยุท้องถิ่น เพื่อการมีส่วนร่วม “สอมกันคิด ปั่นกันรู้”	40
ตอนที่ 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมของเครือข่ายองค์กรร่วมจัด	55
บทที่ 5 สรุปผล และข้อเสนอแนะ	89
สรุปผลการวิจัย	90
ข้อเสนอแนะของการวิจัย	92
ข้อเสนอแนะทั่วไป	89
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป	96
บรรณานุกรม	98
ภาคผนวก	100
ภาคผนวก ก โครงการ “พัฒนารายการวิทยุท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่	101
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์	106
ภาคผนวก ค ภาพการประชุมคณะทำงานและเครือข่ายองค์กรร่วมจัด รายการวิทยุท้องถิ่นเพื่อการมีส่วนร่วม “สอมกันคิด ปั่นกันรู้” สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่	110
ภาคผนวก ง ประวัติผู้วิจัย	113

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงกลุ่มตัวอย่างเครือข่ายขององค์กรร่วมจัด	27
2 แสดงลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมดำเนินรายการ วิทยุท้องถิ่นเพื่อการมีส่วนร่วม “หอมก้นกืด ปั่นกันอุ้”	36
3 รูปแบบการมีส่วนร่วม	47
4 เหตุผลของรูปแบบการมีส่วนร่วม	49
5 คุณสมบัติของเครือข่ายขององค์กรร่วมจัด	52
6 การแบ่งกลุ่มองค์กรตามเนื้อหาการจัดรายการวิทยุฯ	56
7 การมีส่วนร่วมด้านการผลิตรายการ	64
8 การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน	69
9 การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ	76
10 การมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล	80
11 ลักษณะการมีส่วนร่วมของเครือข่ายขององค์กรร่วมจัด	81
12 ระดับการมีส่วนร่วมของการพัฒนา 8 ขั้นตอน	85
13 รูปแบบ และลักษณะการมีส่วนร่วมของเครือข่ายขององค์กรร่วมจัดรายการวิทยุฯจาก ระดับการมีส่วนร่วมของการพัฒนา	88

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1 กรอบแนวคิดการวิจัย

24

สารบัญภาพผนวก

ภาพผนวก		หน้า
1	ภาพบรรยากาศในห้องประชุมขณะทำงาน และผู้แทนกลุ่มเครือข่ายองค์กร ร่วมจัดรายการวิทยุท้องถิ่นเพื่อการมีส่วนร่วม “ฮ่อมกันกั๊ด ปั่นกันฮู้” ณ ห้องประชุม สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่	111
2	ผู้แทนองค์กรลูกขึ้นแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม	112
3	ผู้แทนองค์กรแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม	112